

TÜRKİYE SINAİ KALKINMA BANKASI A.Ş.

1 OCAK – 30 EYLÜL 2020

KONSOLİDE OLMAYAN ARA DÖNEM FAALİYET RAPORU

İÇİNDEKİLER

A.	GENEL BİLGİLER	3
B.	YÖNETİM KURULU BAŞKANI'NIN DÖNEME İLİŞKİN DEĞERLENDİRMELERİ	4
C.	GENEL MÜDÜR'ÜN DÖNEME İLİŞKİN DEĞERLENDİRMELERİ	5
D.	ARA DÖNEMDE MEYDANA GELEN EKONOMİK GELİŞMELER	6
E.	GENEL KURUL KARARLARI	8
F.	ARA DÖNEMDE BANKANIN FAALİYETLERİNDE GERÇEKLEŞEN ÖNEMLİ GELİŞMELER	9
G.	ARA DÖNEMDE MEYDANA GELEN FİNANSAL GELİŞMELER.....	9
H.	RİSK YÖNETİMİ	11
I.	DİĞER BİLGİLER.....	11

A. GENEL BİLGİLER

Yönetim Kurulu

Adı Soyadı	Görevi	Süresi	Bağımsız Üye olup olmadığı	Yer Aldığı Komiteler ve Görevi
Hakkı Ersin Özince	Yönetim Kurulu Başkanı	2018-2021	Bağımsız Üye Değil	-
Mahmut Magemizoglu	Yönetim Kurulu Başkan Vekili	2020-2021	Bağımsız Üye*	Denetim Komitesi Başkanı, Kredi Revizyon Komitesi Başkanı
Ece Börü	Genel Müdür ve Yönetim Kurulu Üyesi	2020-2021	Bağımsız Üye Değil	Kredi Revizyon Komitesi Üyesi, Sürdürülebilirlik Komitesi Üyesi
Yavuz Canevi	Yönetim Kurulu Üyesi	2018-2021	Bağımsız Üye Değil	-
Bahattin Özarslantürk	Yönetim Kurulu Üyesi	2020-2021	Bağımsız Üye Değil	Kredi Revizyon Komitesi Üyesi
Mithat Rende	Yönetim Kurulu Üyesi	2018-2021	Bağımsız Üye	Sürdürülebilirlik Komitesi Üyesi
Zeynep Hansu Uçar	Yönetim Kurulu Üyesi	2018-2021	Bağımsız Üye Değil	Kurumsal Yönetim Komitesi Üyesi, Ücretlendirme Komitesi Üyesi, Sürdürülebilirlik Komitesi Üyesi
Ozan Uyar	Yönetim Kurulu Üyesi	2020-2021	Bağımsız Üye Değil	-
Abdi Serdar Üstünsalih	Yönetim Kurulu Üyesi	2019-2021	Bağımsız Üye Değil	-
Gamze Yalçın	Yönetim Kurulu Üyesi	2019-2021	Bağımsız Üye*	Denetim Komitesi Üyesi, Kurumsal Yönetim Komitesi Başkanı, Ücretlendirme Komitesi Başkanı
Hüseyin Yalçın	Yönetim Kurulu Üyesi	2018-2021	Bağımsız Üye Değil	-

*Denetim Komitesi Üyesi olmasından dolayı SPK'nın Kurumsal Yönetim Tebliği gereğince bağımsız üye sayılmaktadır.

Banka'nın Yönetim Kurulu'nda dönem içinde meydana gelen değişiklikler

30 Haziran – 30 Eylül 2020 tarihleri arasında Yönetim Kurulu'nda meydana gelen değişikliklere aşağıda yer verilmiştir.

Genel Müdür Vekili görevini yürütmekte olan Sayın Ece Börü, 25 Ağustos 2020 tarihinde TSKB Genel Müdürü ve Yönetim Kurulu Üyesi olarak atanmıştır. Sayın Börü'nün özgeçmiş bilgileri aşağıda yer almaktadır.

Ece Börü

1966 İstanbul doğumlu olan Ece Börü, 1998 yılında İstanbul Teknik Üniversitesi İşletme Mühendisliği Bölümü'nden mezun olmuştur. Çalışma hayatına TSKB bünyesinde Mali Kontrol Uzman Yardımcısı olarak başlamıştır. 2000 yılında Mali Kontrol Müdürlüğü, 2006 yılında ise Teftiş Kurulu Başkanlığı görevlerine atanmıştır. 2013-2020 yılları arasında Genel Müdür Yardımcılığı görevini yerine getiren Sayın Börü, 25 Ağustos 2020 tarihinde TSKB Genel Müdürü ve Yönetim Kurulu Üyesi olarak atanmıştır.

TSKB Yönetim Kurulu üyesi sayın Ahmet Hakan Ünal 14.08.2020 tarihinde Yönetim Kurulu Üyeliğinden ayrılmıştır. Boşalan Yönetim Kurulu Üyeliğine Sayın Bahattin Özarslantürk seçilmiştir. Sayın Özarslantürk'ün özgeçmiş bilgileri aşağıda yer almaktadır.

Bahattin Özarslantürk

1971 yılında Samsun'da doğan Bahattin Özarslantürk, İstanbul Üniversitesi İşletme Bölümü'nden mezun olmuştur. 1994'te İş Bankası Zincirlikuyu/İstanbul Şubesi'nde Stajyer Kredi Uzman Yardımcısı olarak göreve başlamıştır. 2000 yılında Risk Yönetimi Bölümünde Uzman olarak görev yapan Özarslantürk, 2002'de Kurumsal Krediler Tahsis Bölümü'nde Müdür Yardımcısı, 2006'da aynı bölümde Bölge Müdürü olmuştur. 2009'da Hadımköy Ticari/İstanbul Şube Müdürü, 2011'de Güneşli Kurumsal/İstanbul Şube Müdürü, 2013'te Ticari Krediler Tahsis Müdürü, 2017'de Başkent Kurumsal/Ankara Şube Müdürü olarak çalışmıştır. Mali Tahlilci unvanına sahip Bahattin Özarslantürk, 30 Ocak 2020'de İstanbul Kurumsal Şube Müdürü olarak atanmıştır. Sn. Özarslantürk 24 Ağustos 2020 tarihinde TSKB Yönetim Kurulu Üyeliğine seçilmiştir.

Banka'nın Yönetim Kurulu Toplantılarına İlişkin Bilgiler

Yönetim Kurulu tarafından 01 Ocak 2020 – 30 Eylül 2020 dönemi içinde 33 adet Yönetim Kurulu kararı alınmıştır. Yönetim Kurulu üyelerinin toplantılara katılımı yeterli düzeyde olmuştur.

Üst Yönetim ve Yöneticiler

Adı Soyadı	Görevi
Ece Börü	Genel Müdür
Meral Murathan	Genel Müdür Yardımcısı – Finansal Kurumlar ve Yatırımcı İlişkileri, Kalkınma Finansmanı Kurumları, Kredi İzleme, Mühendislik ve Teknik Danışmanlık
Aslı Zerrin Hancı	Genel Müdür Yardımcısı – Hazine, Hazine ve Sermaye Piyasası Operasyonları, Kredi Operasyonları, Kurumsal İletişim
Hasan Hepkaya	Genel Müdür Yardımcısı – Kurumsal Bankacılık Pazarlama, Kurumsal Bankacılık Satış, Proje Finansmanı, Ekonomik Araştırmalar, Finansal Danışmanlık, İş Geliştirme ve Danışmanlık Yönetim Ofisi
Hakan Aygen	Genel Müdür Yardımcısı – Kurumsal Finansman, Özellikli Krediler, Kredi Analiz, Kredi Tahsis
H. Yetkin Kesler	Genel Müdür Yardımcısı – Emekli ve Munzam Vakıfları, İnsan Kaynakları, Kurumsal Mimari ve Süreç Yönetimi,
B. Gökhan Çanakpınar	Genel Müdür Yardımcısı – Bina İşletim ve İdari İşler, Sistem Destek ve İşletim, Uygulama Geliştirme
A. Ferit Eraslan	Genel Müdür Yardımcısı – Mali Kontrol, Bütçe ve Planlama, Kurumsal Uyum,

Banka'nın Üst Yönetim ve Yöneticiler kademesinde dönem içinde meydana gelen değişiklikler

Genel Müdür Yardımcısı Sayın Ece Börü, 25 Ağustos 2020 tarihinde Genel Müdür olarak atanmıştır.

B. YÖNETİM KURULU BAŞKANI'NIN DÖNEME İLİŞKİN DEĞERLENDİRMELERİ

Yılın üçüncü çeyreğinde, ülkelerin attığı normalleşme adımları ve ekonomilerin tekrar açılması ile, küresel çapta kısmi toparlanma sinyalleri izlenmiştir. Salgının seyrine ilişkin belirsizlikler ve aşı haberleri dünya gündeminde öne çıkmaya devam ederken; söz konusu konjonktürün sermaye akımları, dış ticaret ve finansal koşullar üzerindeki olası etkileri, gelişmiş ve gelişmekte olan ülke merkez bankalarında genişleyici para ve maliye politikalarını destekleyici bir unsur olmuştur. 2020 yılı için dünya ekonomisinde %5,2'lik bir daralma öngören Dünya Bankası Küresel Ekonomik Görünüm Raporu, bunu 2021 yılında %4,2'lik bir büyümenin takip edeceğini tahmin etmektedir.

Türkiye ekonomisi pandeminin etkisi ile yılın ilk altı ayında %3,1 oranında daralma kaydetmiştir. Alınan tedbirler ve güçlü kredi ivmesi neticesinde, üçüncü çeyreğe ilişkin öncü makroekonomik veriler, küresel görünümle uyumlu

bir şekilde, canlanmaya işaret etmektedir. Açıklanan satın alma yöneticileri endeksi ve sanayi üretimi verileri bu görünümü destekler niteliktedir. Ekonomide görülen bu hızlı toparlanma ve finansal piyasalarda yaşanan gelişmeler beraberinde enflasyona ilişkin yukarı yönlü riskler oluşturmaktadır. Eylül ayında enflasyon yıllık bazda %11,75 seviyesinde gerçekleşmiştir. Söz konusu risklerin sınırlandırılması ve fiyat istikrarının desteklenmesi amacıyla, Ağustos ayından itibaren TCMB tarafından atılan sıkılaştırma adımlarını, Eylül ayında politika faizinde yapılan 200 baz puanlık artış takip etmiştir.

Aynı dönemde, bankacılık sektörü Türkiye ekonomisindeki lokomotif rolünü devam ettirmiştir. Üçüncü çeyrekte kredi büyüme ivmesi en yüksek seviyeye ulaşmış, Ağustos ayında bu ivme bir miktar yavaşlasa da, sektörün kurdan arındırılmış kredi büyümesi yıllık bazda %20'nin üzerinde seyretmiştir. Yılın ilk 8 ayında, açıklanan BDDK verilerine göre, bankacılık sektörünün karşılıklı seviyelerine rağmen güçlü finansal performansını sürdürdüğü görülmektedir.

TSKB, kurumsal bankacılık, yatırım bankacılığı ve danışmanlık ürünleri ile üçüncü çeyrek dönemde de ekonomiye ve istihdama verdiği kararlı desteğini sürdürmüştür. Yılın ilk dokuz ayında; başta yenilenebilir enerji, cinsiyet eşitliği ve gelişmekte olan bölgelerdeki yatırımların finansmanı temaları olmak üzere, ilgili alanlardaki yatırımlara toplam 1,1 milyar ABD doları tutarında nakit finansman sağlamıştır. Ayrıca kaynak çeşitlendirme çalışmalarını başarılı bir şekilde devam ettiren Bankamız, Ağustos ayında Asya Altyapı ve Yatırım Bankası'ndan sağladığı 200 milyon ABD dolarındaki fon ile COVID-19 etkilerine yönelik çalışmalarını güçlendirmiştir. Söz konusu kaynak ile COVID-19'dan olumsuz etkilenen kurumsal şirketlerin likidite ihtiyaçlarının karşılanması hedeflenmektedir. Yılın kalan döneminde de TSKB, misyonu ve hedefleri doğrultusunda sürdürülebilir ekonomik kalkınma ve paydaşları için değer üretmeye devam edecektir.

Saygılarımla,

Yönetim Kurulu Başkanı

H. Ersin Özince

C. GENEL MÜDÜR'ÜN DÖNEME İLİŞKİN DEĞERLENDİRMELERİ

Covid-19 salgını 2020 yılı üçüncü çeyreğinde etkisini korurken, müşterilerimize sağladığımız desteğimize, sürdürülebilir ve kapsayıcı bankacılık ilkelerimiz ile kalkınma bankacılığı sorumluluğumuzla hız kesmeden devam ettik. Tüm paydaşlarımızla iletişimi ve iş birliği olanaklarını odağımızda tutmayı sürdürdük. TSKB olarak pandeminin yarattığı zorlu etkileri azaltmak için çalışmalarımızı sürdürürken SKA'ları önceliklendiren anlayışımız doğrultusunda ekonomimize katkı sağlamaya devam edeceğiz.

Bankamız, bu dönemde, Türkiye'nin altyapı ve üretim sektörlerinde faaliyet gösteren ve COVID-19'dan olumsuz etkilenen kurumsal şirketlerin işletme sermayesi ve likidite ihtiyaçlarının giderilmesi amacıyla Asya Altyapı ve Yatırım Bankası (AIIB) ile 200 milyon dolarlık kaynak anlaşmasına imza atmıştır. Türkiye Cumhuriyeti Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın geri ödeme garantisi altında temin edilen kaynak, AIIB'nin önceliklendirdiği sektörler arasında yer alan enerji, ulaştırma, su, sürdürülebilir altyapı, sağlık, iletişim teknolojileri ile bu sektörlerde destek verebilecek diğer üretken sektörler ve muhtelif imalat sektörlerinde faaliyet gösteren şirketlere kullanılacaktır.

Bu çeyrekte ayrıca, Bankamızın Çevresel, Sosyal ve Yönetişim Notu (ESG - ÇSY) Sustainalytics firması tarafından tescillenmiş olup TSKB global ölçekte en iyi bankalar arasında yerini almıştır. Bankamız, maruz kaldığı ESG risk unsurlarını yönetmekte ayrışan performansı ile, 16,7 ESG risk notu ile düşük risk kategorisinde ve dünya genelinde ikinci yüzdalık dilimde konumlanırken, 372 banka arasında 6'ncı sıraya yerleşmiştir. Bundan sonraki süreçte iç strateji ve politikalarımızdan güç alarak ESG risk unsurlarının yönetimi konusundaki kararlılığımızı sürdüreceğiz.

TSKB, bu çeyrekte sürdürülebilirliğin finansmanı alanında sektör genelinde yeni bir yol açmıştır. Bankamız iştiraki ESCARUS tarafından geliştirilen ve Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarını (SKA) odağına alan yeni kredi modelinde; firmaların sosyal, ekonomik, çevresel konulardaki öz değerlendirmelerini SKA'lar kapsamında tanımlarken gerekli aksiyon planlarını da geliştiriyoruz. Yaratılan olumlu etkiye bağlı olarak finansman maliyetlerinde iyileştirme olanağı getiren bu model kapsamındaki ilk kredi, müşterimiz Altınmarka'ya sağlanmıştır.

Küresel salgına dair belirsizliklerin devam ettiği üçüncü çeyrekte, bankamız finansal sonuçları beklentilerimizle uyumlu gerçekleşti. Bankamızın toplam aktif büyüklüğü yılın ilk dokuz ayında %26 artış göstererek 52,4 milyar TL'ye ulaşırken, aynı dönemde toplam kredi portföyümüz %27 artışla 39,9 milyar TL olmuştur. Bankamız, ilk dokuz ayda ağırlıklı yenilenebilir enerji projeleri ile kapsayıcılık teması altında farklı sektörlerdeki yatırımların finansmanının yanı sıra müşterilerinin pandemi sebebiyle artan işletme sermayesi ihtiyaçlarına destek olmuştur.

Geride bıraktığımız dokuz aylık dönemde 1,4 milyar TL tutarında karşılık ve vergi öncesi kar elde ederken, aynı dönemde net dönem karımız 526,1 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Bankamız özkaynak büyüklüğü yılbaşına göre %9,7 artışla 5,7 milyar TL'ye ulaşmıştır.

TSKB olarak; çevresel, sosyal ve yönetim konuları yatırımlarının sürdürülebilir kalkınmanın ivmelenmesi için çok önemli olacağı bu dönemde, tüm iş kollarımız aracılığıyla ülkemiz ekonomisi için değer yaratmaya devam edeceğiz. Ülkemizin sürdürülebilir kalkınma önceliğini merkezimizde tutarak çalışmalarımızı kararlılıkla sürdüreceğiz.

Saygılarımla,

Genel Müdür

Ece Börü

D. ARA DÖNEMDE MEYDANA GELEN EKONOMİK GELİŞMELER

2020 Yılı İlk 9 Ayındaki Ekonomik Gelişmeler

Küresel eğilimlerle uyumlu olarak, Türkiye'de COVID-19 salgınının yayılmasını sınırlamaya dönük tedbirler ilk çeyrek sonu ve ikinci çeyreğin önemli bir bölümünde uygulanırken, iktisadi faaliyette belirgin bir daralma yaşanmıştır. 2020 ikinci çeyrekte, mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış gayri safi yurtiçi hasıla (GSYH) bir önceki döneme kıyasla %11,0 daralırken, takvim etkisinden arındırılmış GSYH yıllık bazda %10,0 küçülmüştür. Arındırılmamış verilere göre GSYH yıllık bazda %9,9 daralmıştır. Bu sonuçlarla, 2020 ilk yarıda GSYH 2019'un aynı dönemine göre %3,1 daralmıştır. 2020 ilk çeyrekte 758,1 milyar dolar olan yıllık toplam GSYH 2020 ikinci çeyrekte 737,0 milyar dolara inmiştir.

Öncü veriler Mayıs sonrasındaki normalleşme süreciyle birlikte toparlanmanın üçüncü çeyrekte sürdüğüne işaret etmektedir. Temmuz'da bir önceki aya göre %8,5 artan sanayi üretimi, Ağustos'ta %3,4 oranında artış kaydetmiştir. Aynı dönemde, perakende satışlar ve ciroda sanayi üretimi ile uyumlu bir seyir gözlenirken, Eylül ayına ilişkin öncü veriler bir miktar ivme kaybına işaret etmektedir. Temmuz'da 56,9 ile son yılların rekor seviyesine çıkan imalat sanayi endeksi (PMI) Ağustos'ta 54,3'e, Eylül'de 52,8'e yavaşladı. Sektörel güven endeksleri, imalat sanayi, hizmetler ve perakendede yavaş da olsa toparlanmanın sürdüğünü ortaya koyarken, inşaat sektöründe Ağustos ve Eylül'de yavaşlamaya işaret etmektedir.

Döviz kurlarındaki hareket ve normalleşme sürecinin yol açtığı kapasite kısıtlarıyla Mayıs ve Haziran'da yükselen enflasyon üçüncü çeyrekte sınırlı bir gerileme göstermiştir. Haziran'da %12,6 olan genel tüketici fiyatları endeksi (TÜFE) yıllık enflasyonu Temmuz ve Ağustos'ta %11,8 değerini aldıktan sonra Eylül'de %11,7'e inmiştir. Öte yandan, çekirdek enflasyon göstergelerinde Ağustos ve Eylül aylarında döviz kurlarının gecikmeli etkileriyle ılımlı

yükselişler gözlenmektedir. Bununla birlikte, döviz kurlarındaki yükselişin yol açtığı maliyet baskısıyla yurtiçi üretici fiyatları endeksi (Yi-ÜFE) yıllık enflasyonu Haziran'daki %6,2'den Eylül'de %14,3'e ulaştırmıştır. Enerji fiyatlarının düşük seyretmesine rağmen, döviz kurlarındaki hareket ve fiyatlamada davranışlarındaki bozulma enflasyon görünümünü etkilemektedir.

Salgın sürecine alınan destekleyici likidite tedbirleri gecikmiş talebi tetiklerken, yüksek seyreden altın ithalatıyla üçüncü çeyrekte dış dengedeki bozulma devam etmiştir. İhracat Temmuz-Eylül döneminde, 2019'un aynı dönemine kıyasla %2,4 daralırken, ithalat %10,8 artmıştır. Bu sonuçlarla, üçüncü çeyrekte dış ticaret açığı 2019'un aynı dönemindeki 7,3 milyar dolardan 14,0 milyar dolara çıkarken, ilk dokuz ayda dış ticaret açığı 2019'un aynı dönemindeki 21,1 milyar dolardan 37,9 milyar dolara genişlemiştir. 2020 ilk yarıda 19,9 milyar dolar olan cari işlemler açığı Temmuz ve Ağustos'ta turizmdeki daralmanın yavaşlayarak da olsa sürmesi sonucu artmıştır. Bu sonuçlarla 2019 Ocak-Ağustos döneminde 5,3 milyar dolar fazla veren cari işlemler hesabı 2020'nin aynı döneminde 26,5 milyar dolar açık vermiştir.

Üçüncü çeyrekte vergi gelirlerindeki toparlanmayla mali dengedeki bozulma yavaşlamıştır. İlk yarıda sadece yıllık bazda %9,2 artan vergi gelirleri üçüncü çeyrekteki hızlı artışlar sayesinde Ocak-Eylül döneminde %19,3'lük artışı yakalamıştır. Öte yandan, vergi dışı gelirlerdeki kayıp neticesinde toplam vergi gelirlerindeki artış %11,6 seviyesinde gerçekleşmiştir. Faiz dışı giderler ilk dokuz ayda yıllık bazda %15,8 artarken, faiz giderlerinde %32,3 ve toplam giderlerde %17,6 artış yaşanmıştır. Bu sonuçlarla 2019 Ocak-Eylül döneminde 4,3 milyar TL olan faiz dışı açık 2020'nin aynı döneminde 32,8 milyar TL'ye çıkmıştır. Bu dönemde bütçe açığı 85,8 milyar TL'den 140,6 milyar TL'ye genişlemiştir.

Temmuz ayında para politikası duruşunu koruyan TCMB, enflasyon üzerinde oluşan riskleri sınırlamak üzere Ağustos ayı ile birlikte salgın sürecinde uyguladığı desteklerini kademeli olarak geri çekmeye başlamıştır. Bu kapsamda ilave likidite imkanları ile yapılan fonlama sona erdirilirken, Temmuz'da %7,50 seviyelerinde olan TCMB'nin ortalama fonlama faizi Ağustos sonunda %10,15'e kadar yükseltilmiştir. Bu dönemde miktar yöntemi ile repo ihaleleri sonlandırılarak 2013 sonrası ilk kez geleneksel yöntem ile fonlama gerçekleştirilmiştir. Eylül ayında TCMB %8,25 olan politika faizini 200 baz puan yükseltirken, likidite duruşunu sıkı tutmayı sürdürmüştür. Bu kapsamda geleneksel yöntem ile fonlama devam ederken, ortalama fonlama faizi Eylül sonunda %11,12'ye çıkmıştır. Ekim ayının ilk yarısında da sıkı likidite duruşu korunurken, ortalama fonlama faizi marjinal fonlama faizinin de üzerinde %12,18'e kadar yükseltilmiştir. Son Para Politikası Kurulu (PPK) toplantısının özetinde, TCMB'nin gerekmesi halinde ilave sıkılaştırıcı adımlara gidebileceği sinyali verilmektedir. Aynı zamanda üçüncü çeyrekte Bankacılık düzenleme ve Denetleme Kurulu Aktif Rasyosu'nda ve yurtdışı yerleşiklerin TL'ye erişiminde rahatlatıcı düzenlemelere gitmiştir.

Hazine ve Maliye Bakanı (HMB) Sayın Berat Albayrak 2021-23 dönemini kapsayan Yeni Ekonomi Programı'nı (YEP) Eylül ayı içinde açıklamıştır. YEP'te; 2020'de GSYH'nin %0,3 büyüyeceği ana senaryosu altında 2021'de büyümenin %5,8'e çıkacağı, sonrasında ise %5'te istikrar kazanacağı öngörülmektedir. 2019 sonunda %11,8 olarak gerçekleşen enflasyonun bu yıl sonunda %10,5 olarak gerçekleşmesi beklenmektedir. Sonraki yıllarda ise sırasıyla %8,0, %6,0 ve %4,9 seviyelerinde gerçekleşeceği tahmin edilmektedir. Cari dengede ise 2020 yılında GSYH'ye oranla %3,5 açık beklenirken, sonrasında kademeli olarak iyileşerek 2023 sonunda %0,1 fazla verebileceği beklenmektedir. Bütçe açığının GSYH'ye oranının 2020'de %4,9'a çıkabileceği öngörülürken, program dönemi boyunca bütçe açığının GSYH'ye oranının kademeli bir şekilde gerilemesi ve dönem sonunda %3,5 olması hedeflenmektedir.

Piyasalar

2020 yılı üçüncü çeyreğinde finansal piyasalar salgının seyri ve dünya genelinde açıklanan makroekonomik verilerle yön bulmuştur. Gelişmiş ekonomilerde destekleyici ekonomi politikaları korunurken, açıklanan veriler, küresel ekonominin toparlanmayı sürdürdüğüne işaret etmiştir. Ancak COVID-19 yeni vaka sayılarının dünya genelinde artışını sürdürmesi güvenli limanlara olan talebi desteklemektedir. Ayrıca jeopolitik gelişmeler,

ABD'deki seçim sürecine ilişkin belirsizlikler ve ABD'deki mali destek paketinin gecikmesi ekonomik görünümü ve finansal piyasalarda iyimserliği sınırlayan unsurlar olmuştur.

Son dönemde Uluslararası Para Fonu (IMF) başta olmak üzere uluslararası kurumlar küresel görünüme ilişkin beklentilerini bir miktar iyileştirdiler de belirsizliklerin yüksekliğini hatırlatmaktadırlar. IMF Haziran'da %5,2 olarak öngördüğü 2020 daralma oranı öngörüsünü %4,4 olarak revize ederken, 2021 büyüme beklentisini %5,4'ten %5,2'ye indirerek daha yavaş bir toparlanma tahmin ettiğini açıklamıştır.

Küresel ekonomik ortamdaki belirsizlikler sürerken, üçüncü çeyrekte Borsa İstanbul 100 ve 30 endeksleri sırasıyla %1,7 ve %4,7 oranlarında düşüşler kaydetmiştir. Aynı dönemde Bankacılık Sektörü endeksinde düşüş %13,4 seviyesinde gerçekleşmiştir. Döviz kurlarındaki yükseliş sürerken, Dolar/TL kuru ikinci çeyrek sonuna göre %14,1, Euro/TL %18,4 oranında artış göstermiştir. 2 yıllık gösterge tahvilin bileşik faizi ikinci çeyrek sonundaki %9,38'den üçüncü çeyrek sonunda %13,4'e çıkmıştır.

Bankacılık Sektörü

Bankacılık sektöründe 2020 yılı ilk dokuz ayında TL bazında nominal kredi artışı %32,8, kur etkisinden arındırılmış artış %20,7 olmuştur. Kredi artışı, Türk parası (TP) kredilerin %38,9 büyümesinden kaynaklanırken, yabancı para (YP) krediler kur etkisinden arındırılmış olarak %7,4 azalmıştır. Pandeminin olumsuz ekonomik etkilerinin sınırlanması amacı ile izlenen para politikası ve kamu otoriteleri tarafından yapılan düzenlemeler etkisindeki bankacılık sektöründe, çeyrek dönem bazında bakıldığında, TP kredi artışı ikinci çeyrekte %9,4'den %17'ye yükselmiş, üçüncü çeyrekte ise ağustos ayı ortasından itibaren izlenen yavaşlama ile %8,5'e gerilemiştir. Yılın ilk iki çeyreğinde TP kredi artışının yaklaşık %75'i kurumsal krediler kaynaklı iken, üçüncü çeyrekte izlenen TP kredi büyümesinin %40'ı kurumsal krediler, %60'ı ise bireysel krediler kaynaklı olmuştur. 2020 yılı ilk dokuz ayında TP kurumsal krediler %40,6, konut kredileri %39,7, ihtiyaç kredileri %45,3, bireysel kredi kartı borçları ise tamamı üçüncü çeyrek kaynaklı olacak şekilde %15,9 artış gösterdi. Sektörün sorunlu krediler dahil toplam brüt kredilerinde son bir yıllık bazda artış oranı ise 2019 yılı sonunda %8,5 iken, 2 Ekim 2020 itibarıyla %24,7'ye yükselmiştir.

Mevduat, sektörün temel özkaynak dışı fonlama kaynağı konumunda olup, 2020 yılı ilk dokuz ayında toplam mevduat nominal bazda %33,6, kur etkisinden arındırılmış olarak %15,3 artmıştır. Bu dönemde TP mevduat artışı %25,5, YP mevduat artışı ise %5,6 seviyesinde gerçekleşti. Mevduat artışının %81'i TP mevduat kaynaklı olup, TP bireysel mevduat %12,9, TP ticari mevduat %25,3, resmi ve diğer kurumlar TP mevduatı ise %89 büyümüştür.

Sektörün kredi / mevduat oranı ise TP tarafında 2020 yılı ilk dokuz ayında %137'den %147'ye yükselirken, YP kaynaklar ve plasmanlar dahil edildiğinde 2019 sonuna göre yaklaşık 2 puan seviyesinde gerileme ile toplam kredi / mevduat oranının %106'dan %104'e çekildiği izlenmektedir.

Değişim YBB	TL bazında	Kur farkından arındırılmış
Krediler	32,8%	20,7%
Mevduat	33,6%	15,3%

Kaynak: BDDK Haftalık Bülten, 2 Ekim 2020

E. GENEL KURUL KARARLARI

Banka'nın yıllık Olağan Genel Kurulu 26 Mart 2020 tarihinde Genel Müdürlük binasında gerçekleşmiştir. Genel Kurul kararları; 1 Ocak – 31 Mart 2019 Ara Dönem Faaliyet Raporunda, Banka'nın websitesinde ve Kamu Aydınlatma Platformu'nda (KAP) pay sahiplerinin bilgisine sunulmuştur.

F. ARA DÖNEMDE BANKANIN FAALİYETLERİNDE GERÇEKLEŞEN ÖNEMLİ GELİŞMELER

TSKB, 5 Haziran 2020 tarihinde, Türkiye'nin ilk sürdürülebilir kira sertifikası ihracını gerçekleştirmiştir. Zorlu Enerji adına oluşturulan toplam 450 milyon TL tutarında sürdürülebilirlik temasına sahip Sukuk İhraç Programı çerçevesinde 50 Milyon TL tutarında ilk ihraç tamamlanmıştır.

Banka, 25 Haziran 2020 tarihinde, yürütme kurulunda bulunduğu Entegre Raporlama Türkiye Ağı'nın "Yatırım Güven Ortamını Sağlamaya Yönelik Bildirgesi"ne imza atmıştır. Söz konusu bildirme, kurumların finansal olmayan performanslarının en az finansal performansları kadar önemli olduğuna dikkat çekmektedir.

9 Temmuz 2020 tarihinde ise TSKB 12 farklı ülkeden toplam 12 bankanın katılımıyla 150 milyon dolar tutarında sendikasyon kredisi temin etmiştir. 367 gün vadeli kredinin faiz oranı yıllık Euribor / Libor + %1,75, yenileme oranı ise %85 olmuştur.

TSKB, bu dönemde, Türkiye'nin altyapı ve üretim sektörlerinde faaliyet gösteren ve COVID-19'dan olumsuz etkilenen kurumsal şirketlerin işletme sermayesi ve likidite ihtiyaçlarının giderilmesi amacıyla Asya Altyapı ve Yatırım Bankası (AIIB) ile 200 milyon dolarlık kaynak anlaşmasına imza atmıştır. Türkiye Cumhuriyeti Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın geri ödeme garantisi altında temin edilen kaynak, AIIB'nin önceliklendirdiği sektörler arasında yer alan enerji, ulaştırma, su, sürdürülebilir altyapı, sağlık, iletişim teknolojileri ile bu sektörlerde destek verebilecek diğer üretken sektörler ve muhtelif imalat sektörlerinde faaliyet gösteren şirketlere kullanılacaktır.

Bu çeyrekte ayrıca TSKB'nin Çevresel, Sosyal ve Yönetişim Notu (ESG- ÇSY) Sustainalytics tarafından tescillenmiş ve banka global ölçekte en iyi bankalar arasında yerini almıştır. ESG performansına bağlı önemli bir finansal etki yaşama riski düşük olarak değerlendirilen TSKB, 16,7 ESG risk notu ile dünya genelinde ikinci yüzdalık dilimde konumlanırken, 372 banka arasında 6'ncı sıraya yerleşmiştir.

Banka, bu çeyrekte sürdürülebilirliğin finansmanı alanında yeni bir yol açmıştır. TSKB iştiraki ESCARUS tarafından geliştirilen ve Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarını (SKA) odağına alan yeni kredi modelinde, firmaların sosyal, ekonomik, çevresel konularda öz değerlendirmeleri Birleşmiş Milletler tarafından yürürlüğe alınan 17 adet SKA kapsamında yapılıyor ve SKA'ya ilişkin aksiyon planları geliştirilmektedir.

Banka'nın Kurumsal Yönetim Faaliyetlerine İlişkin Gelişmeler

Banka'nın "Kurumsal Yönetim Uyum Raporu" ve "Kurumsal Yönetim Bilgi Formları" 2 Mart 2020 tarihinde Kamuyu Aydınlatma Platformunda yayımlanmıştır. İlgili raporlara <https://www.kap.org.tr/tr/Bildirim/823664> ve <https://www.kap.org.tr/tr/Bildirim/823667> adreslerinden ulaşılabilir.

G. ARA DÖNEMDE MEYDANA GELEN FİNANSAL GELİŞMELER

Bankanın 30 Eylül 2020 tarihi itibarıyla başlıca finansal göstergelerinin özetine aşağıda yer verilmiştir:

Toplam aktif büyüklüğü geçen yılın aynı dönemine göre %30,3, 2019 yılı sonuna göre %26,3 artışla 52,4 milyar TL seviyesine ulaşmıştır.

Eylül sonu itibarıyla toplam kredi portföyü 40 milyar TL olarak gerçekleşirken, geçen yılın aynı dönemine göre %35,8, yıl sonuna göre ise %27,1 artış kaydetmiştir. Kredilerin aktifler içindeki payı %76,2'dir. Takipteki kredilerin toplam krediler içindeki oranı Eylül sonu itibarıyla %3,4 olarak gerçekleşmiştir.

Özkaynaklar geçen yılın aynı dönemine göre %16, 2019 yılı sonuna göre ise %9,7 oranında artış göstererek 5,7 milyar TL olmuştur. 2019 yılı sonunda %17,8 olarak gözlemlenen sermaye yeterlilik oranı, Eylül ayı sonunda %21,7 olarak gerçekleşmiştir. BDDK önlemleri dikkate alınmadan hesaplanan oran %15,8'dir.

2020 yılının ilk dokuz aylık döneminde, geçen yılın aynı dönemine göre net faiz gelirleri %2,4 azalışla 1.475,3 milyon TL, ücret ve komisyon gelirleri ise %95 artışla 38,6 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Aynı dönemde vergi ve karşılık öncesi gelirler, geçen yılın aynı dönemine göre %31 artış göstererek 1,361 milyon TL olmuştur. 2019 yılının ilk dokuz aylık döneminde %13,2 olarak kaydedilen gider-gelir oranı, 2020 yılının aynı döneminde %10,6 olmuştur.

Banka'nın çeyreklik net karı %21 artışla 204,1 milyon TL'ye ulaşmıştır. İlk dokuz aylık dönemde net kâr geçen yılın aynı dönemine göre %8,1 oranında düşüşle 526,1 milyon TL olmuştur.

2019 yılında %17,2 olarak gerçekleşen maddi özkaynak kârlılık oranı (özkaynaklara dahil edilen menkul ve iştirak değerlemeleri hariç), 2020 yılının ilk dokuz ayında %13,3 seviyesinde gerçekleşmiştir.

2019 yılı sonunda %1,9 olarak gerçekleşen aktif karlılık oranı, 2020 yılının ilk dokuz aylık döneminde %1,5 olarak kaydedilmiştir.

Geleceğe Yönelik Beklentiler

3 Şubat 2020'de Kamuyu Aydınlatma Platformunda kamuoyuyla paylaşılan, bir kısmı ikinci çeyrekte revize olan beklentilerde kısmen değişikliğe gidilmiştir. Yapılan revizyonlara aşağıda yer verilmektedir:

TÜFE'ye endeksli menkul kıymetlerin değerlemesinde kullanılan Ekim – Ekim enflasyonu %9,5'tan %11,5'a revize edilmiştir.

%15'in altında kalması tahmin edilen faaliyet giderleri artışının pandemi etkisi ile %10 seviyesi civarında gerçekleşeceği öngörülmektedir. Bu paralelde, gider/gelir oranı da %12 seviyelerine revize edilmiştir.

Yıl sonunda %4 seviyelerinde kaydedilmesi beklenen net faiz marjında, TÜFE'ye endeksli menkul kıymet getirisi ve kur etkisi nedeniyle yukarı yönlü revizyona gidilmiştir. Net faiz marjının yıl sonunda %4,5 seviyesi civarında gerçekleşmesi beklenmektedir.

Özellikle üçüncü çeyrekte gerçekleşen TL'nin değer kaybı nedeniyle, sermaye yeterlilik oranı ve ana sermaye yeterlilik oranı sırasıyla %15,5 ve %10,5 seviyelerine revize edilmiştir. Karlılığın sermayeyi destekleyici etkisinin zaman içerisinde görülmesi beklenmektedir.

Son çeyrekte bazı konsorsiyum kredilerinin birinci aşamadan ikinci aşamaya taşınma olasılığı dikkate alınarak, ikinci aşama kredi oranı %15 seviyelerine revize edilmiştir.

Banka karşılıklardaki ihtiyatlı yaklaşımını sürdürmektedir. Bu nedenle, yıl sonu net kredi risk maliyeti, 150 baz puan altı beklentisinden, 200 baz puanın altı seviyesi civarına taşınmıştır.

<u>Finansal Beklentiler (%) (Solo)</u>	<u>2020 T</u>	<u>2020 Revize</u>
Kurdan Arındırılmış Kredi Büyümesi	Yatay	Yatay
Kredi/Aktif Oranı	~75	~75
Ücret & Komisyon Geliri Artışı	~50	~50
Faaliyet Giderleri Artışı	<15	~10
Net Faiz Marjı (düzeltilmiş)	~4.0	~4.5
Düzeltilmiş Özkaynak Karlılık Oranı	>14	>14
Aktif Karlılığı	1,7-1,9	1,7-1,9
Gider/Gelir Oranı	<15	~12
Sermaye Yeterlilik Oranı	>17	~15.5
Tier 1 Oranı	>11,5	~10,5
2. Aşama Krediler Oranı	Yatay	~15
Takipteki Alacaklar Oranı	<3,5	<3,5
Net Kredi Risk Maliyeti Oranı	<150 baz puan	<200 baz puan

H. RİSK YÖNETİMİ

TSKB Risk Yönetimi Politikaları ve bu politikalara ilişkin uygulama esasları, Yönetim Kurulu tarafından belirlenmiş bulunan ve Banka üst yönetimince uygulanan yazılı standartlardan oluşmaktadır.

TSKB Risk Yönetimi Politikaları kapsamında, Banka'nın maruz kaldığı temel riskler kredi riski, aktif pasif yönetimi riski (piyasa riski, yapısal faiz oranı riski, likidite riski) ve operasyonel risk olarak belirlenmiş olup, söz konusu risk politikaları ve bunlara ilişkin uygulama esaslarına uyumun temini ile Bankanın karşı karşıya olduğu risklerin bu politikalar paralelinde yönetilebilmesi amacıyla yönelik olarak Banka bünyesinde bir Risk Yönetimi Müdürlüğü teşkil edilmiştir.

TSKB Risk Yönetimi Müdürlüğü risklerin yönetimiyle ilgili tüm süreçlere aktif olarak katılır ve Yönetim Kurulu'na, Denetim Komitesi'ne, üst yönetime ve ilgili banka içi birimlere düzenli raporlamalar gerçekleştirir. Görev ve sorumlulukları ve yapısı Risk Yönetimi Müdürlüğü Yönetmeliğiyle belirlenmiştir.

I. DİĞER BİLGİLER

Dönem içinde banka faaliyetlerini önemli derecede etkileyen gelişmelere ilişkin açıklamalar yukarıda sunulmuştur. Diğer bilgiler için, 2019 yılına ait yıllık entegre faaliyet raporuna aşağıdaki internet adresinden ulaşılabilir:

<http://www.tskb.com.tr/tr/yatirimci-iliskileri/finansal-raporlar/?year=2019>